

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 21 Września V. S. R O K U 1810.

S P E T E R Z B U R G V. S. 10 wrzesnia. Naypóźniejsze doniesienia Głównokomenderującego wojskiem Multanskim zawierają następujące szczeguły. Dnia 15 sierpnia, nieprzyjaciel, w Ruszczuku obleżony, uczynił silną wycieczkę, usiłując okrążyć baterją naszą na górze ustawioną; lecz z wielką klęską odparty nazad ustępować musiał. Tegoż dnia odebrano pewną wiadomość, że Muchtar Basza, połączwszy się z Kuzanci Alim, i drugimi oddziałami pomnożywszy swoją potęgę do 30000 zbroynych, przeprowił się przez rzekę Jantę przy iey uściu do Dunaju i rozłożył się nad brzegiem tej drugiej rzeki. Tuż na Dunaju płynęła wielka liczba łodzi. Zamierzał nieprzyjaciel przedrzeć się do miasta i zmusić naszych do podniesienia obleżenia. Dnia więc 14 część naszej flotyli ruszyła na 15 wiorst w górę rzeki i zajęła wygodne stanowisko dla przecięcia drogi statkom nieprzyjacielskim. W tymże celu bliżej Ruszczuka na brzegu baterją wystawiono. Dnia 16 wyszedł nieprzyjaciel z okopow. Ogień z armaty i strzelby trwał czas nieiaki. Potym jazda nasza kilkakroć uderzyła. Wstrzymany nieprzyjaciel nieodwożył się dalej postępować, owszem przeparty nazad do szanow powrócił. W tej rozprawie zdobyliśmy dwa znamiona, z których jedno jest samego Muchtar Baszy. Strata nasza w zabitych i ranionych wynosi do 250 ludzi. Klęska nieprzyjaciel, podług doniesienia jednego Serba, który nazajutrz z tamtąd oddalił się, dochodzi w zabitych i ranionych do 600 ludzi w rozproszonych do tysiąca. Tu działali z prawego boku G. M. Jłowayski 2gi, a z lewey strony G. M. Kulniew, gdy tym czasem Głównokomenderujący z główną częścią woysk swoich stanął przeciwko położeniu nieprzyjacielskiemu. Dnia 17 łodzie tureckie nazad cofnęły się, a woyska w tymże stanowisku zostały.

Wczora przybyły tu gońcem leybgwardyi huzarskiego pułku sztabu rotmistrz Nebolsin przyniosł od głównej armii następującą wiadomość. Chcąc nieprzyjaciel przerwać obleżenie Ruszczuka, ściągnął 40 t. wybornego woyska traktami od Tirnowy i Sistowy; tudzież znaczną flatyllę. Dowodzili tą siłą trzy znakomici Baszowie. Głównokomenderujący chcąc zniszczyć ten zamiar nieprzyjaciel, uszykował swoje woysko w pięć kolumn, itak dnia 25 sierpnia o 10tej z rana uderzył ze wszech stron z największą natarczywością. Stał nieprzyjaciel w trzech obozach mocno utwierdzonych. G. Kamiński 1szy z 2ma kolumnami uderzył prosto na czoło nieprzyjaciel. G. M. Jłowayski 2gi z jedną kolumną zdobył szturmem 3 reduty i

całe okopy lewego skrzydła nad Dunajem. Tym czasem głównokomenderujący z trzema kolumnami obchodził z tyłu nieprzyjacielskie stanowisko. G. M. Kulniew z jedną kolumną zdobył w tej stronie także od Dunaju mały oboz tam znajdujący się. Tym sposobem nieprzyjaciel; w okopach własnych ściniony, został ze wszystkich stron opasany. Walczył z uporem i rozpaczą. Po długiej kanonnadzie, strasznych szturmach, i natarczywych atakach, zwycięstwo przeważyło się na naszą stronę. Większa część jazdy tureckiej uciekła doliną. Kawaleria nasza w pogoń idąc długo ją rąbała. Noc przerwała tę czynność. Tym czasem dowódca naszej flotyli Pułkownik Berlir uderzył na statki tureckie, wiele ich łodzi potopił, kilka zabrał, a resztę rozpedził. Potakich korzyściach, Turcy zewsząd opasani, przysłali w nocy prozbę o miłosierdzie ofiarując poddać się w niewolę. Tak cały ten korpus 40 tysięczny zniszczony i rozproszony. W zdobyczy dostały się nam jedna buława, dwa hetmańskie bułaty, 176 znamion, 3 bunczuki, 14 dział, i do 5 tysięcy ieńcow; między którymi znajduje się trzybunczuczny Achmet basza, i wiele innych; głównie komenderujący zaś temi siłami Kuzancy Ali Galil Basza zabity. Pola zasłane trupami nieprzyjaciel; liczba zabitych turkow do 5 tysięcy dochodzi. Z naszej strony liczba zabitych i ranionych nieprzechodzi 1500 ludzi. Buława i dwa bułaty już są przysłane J. J. Mości, drugie zaś trochę później będą przywiezione—Głównokomenderujący naypoddaniey donosząc o tém zwycięstwie wychwala bez przykładne mężtwo zwyciężkich woysk J. J. Mości, mądry kierunek i trafne działanie artyleryi, która zadała nieprzyjacielowi klęskę większą nad wszelki wyraz. Szczegulniey oddaje sprawiedliwość osobiscie dystyngwującym się Generałowi od infanteryi Kamińskiemu 1szemu Generał Leytenantowi Uwarowi, Generał Maiorom Jłowayskiemu 2mu i Sabanieiewom oraz Fligel-adiutantowi J. J. Mości Półkownikowi Grałowi de Balmen, którzy nie mało przyłożyli się do otrzymania tak znakomitego zwycięstwa; w którym korpus 40 tysięczny nieprzyjaciel stracił całą artyleryją, cały oboz i sam całkowicie rozproszony lub zniszczony.

G. M. Graf Cukato dowodzący osobnym oddziałem pod Praową donosi z obozu, że Turcy w liczbie 5ciu tysięcy jazdy i piechoty; wystąpiwszy z Praowskich fortyfikacyi, natarczywie uderzyli na wszystkie linie G. M. Jsaiewa na pół wystrzału działowego od miasta odlegle. Mądrość wodza w obrótach, rozważa w

walce, mężtwo bez przykładne powierzonego iemu woyska rossyyskiego i tysiąca Serbow, dały zwycięstwo orężowi naszemu. Odparty i porażony nieprzyjaciel straciwszy przeszło 500 ludzi poległych na placu a 600 ranionych uciekł do szanów. Strata nasza i Serbow wynosi 47 ludzi zabitych i 72 koni pod artyleryą i jazdą ranionych. W tey rozprawie zdobyliśmy iedno znamie.

LONDYN d. 18 września. (z Franc, Hamb, Zusch:) Pokazały się nowe rozkazy gabinetu naszego. Brytanii W. otwiera się handel z Francją. Jedyne warunki są te. Wydawać się będą pozwolenia okrętom rozmaite flagi noszącym, oprócz iedney francuzkiey, na wprowadzenie do portow naszych zboża, nasion, oliwy, kamieni młynowych, i wina. To ostatnie przewyższać niemoże 5ciey części ładunku okrętowego w rachubie na beczki. Podług tegoż pozwolenia każdy okręt musi wyprowadzić z portow naszych na trzecią część ładunku towary angielskie indyyskie, cukier, kawę, i one zawieść do Francyi. Z resztą okrętom niebronno wykonywać pozwolenia fr. Rząd nasz ma natychmiast wydawać podobne pozwolenia. Przeciwnie rząd fr: od 2go tylko listopada one ma rozdawać—List z Dover zapowiada przybycie okrętu fr: z Calais z depeszami rządu. Chociaż treść ich niewiadoma rozumieją iednak powszechnie, że one zawierają odpowiedź na nasze ultimatu względem systematami wymiany iednów — Gazeta dworska urzędowie ogłosiła blokadę kanału Corfu. Drudzy uważają że ona oznacza zamknięcie morza Adryatyckiego.

Gazeta w Philadelfii wychodząca pod tytułem, wierny Amerykanin, opisuje przypadek posła naszego u stanów ziednoczonych Jackson. Dnia 11 wieczorem przed publicznym gmachem, do którego wszedł JP. Jackson spalono portret iego. Pożar ten obudził mieszkańców i trwożę rzucił. Niektórzy ze swywołnych schwytni poszli do więzienia. Gmach P. Gregory wielką poniosł szkodę. Przypadek taki, wyraża wspomniona gazeta, nieczyni honoru miastu naszemu—Listy prywatne z Ameryki donoszą że Stany ziednoczone odrzuciły umowę niedawno tu zrobioną przez Margrabiego Wellesley i JP. Pinkney, że oraz Admirał Decatur ze 14stu okrętami zbroynemi wychodzi na morze dla oczyszczenia brzegow i powagi flagi amerykańskiej. Dnia 24 czerwca płynął ieden bryg amerykański od dział 14 do New Orleans. Sloop ang. Mozella od dział 29 dał ognia do Amerykanow. Kula z dział 32 funtowego wyrzucona ściela maszt główny okrętu ameryk. Drzewo roztrzaskane skaleczyło JP. Rodney syna Gła Attorney; a reprezentant ludu na kongresie Pointdezter dostał kontuzji.

Podług listow z Caracas kupcy tameczni usilnie starają się zamienić towary na gotowiznę. Powszechnie lękają się tam woyny między hiszpanami a kreolami. Nadzwyczajna gazeta tey prowincyi pod dniem 22 maia ogłosiła manifest nowej Junty do mieszkańców z wyrazem, że spodziewać się należy wszelkiej przyiaźni i wsparcia od W. Brytanii. Przy tym manifestcie przydrukowano list angielskiego gubernatora w Curasao, w którym on przyrzekł wszelką pomoc nim dalsze rozkazy odbierze—

Na S. Domingo dway naczelnicy murzynow Christoph i Petion walczą nieustannie o pierwszeństwo. Zdaie się iż ostatni niedługo potrafi wypierać się pierwszemu. G. Rigaud z Francyi przybyły usiłował pogodzić dwuch nieprzyjaciół, nie niedokazawszy przystał do Petiona. W S. Jeromie pokoy powrócił—Dnia 18 czerwca w Cartagena zaszła rewolucya. Gubernator posłany do Havanah — Mieszkańcy Bayon Sarak i Baton Rouge ogłosili się za udzielnych i nikomu niepodległych.

Wiadomości z Portugallii przychodzące donoszą o poruszeniach woyska fr. M. Massena grozi skrzydłu lewemu, które cofnęło się do Mondego. G. Regnier zamierza okrążyć skrzydło prawe przedzierając się do Salvatierra. Już przybył do Zarza la Mayor. M. Mortier wspierać będzie podobno czynności tego wodza. Przedziera się przez Arroneber i Portalegre brzegiem południowym rzeki Tagu. Z tey strony woysko nasze zasłoni się twierdzą Abrantes. Gubernator Almeidy anglik Cox wezwany był do poddania się przez G. Loison, który tę twierdzę oblega. G. Beresford dowodzący woyskami Portugalskimi wydał odezwę do wieśniakow, którzy z obozu iego uciekli ażeby powracali do chorągwi. Zbliżający się G. Junot od Zamora rzucił trwożę na mieszkańców połnocney części królestwa. Obywatele miasta Oporto przenosić zaczęli droższą własność na okręty, iednak niezapominają o uzbrojeniu miasta przeciwko przypadkowemu niazdowi. Pułkownik Tront zgromadził 14 t milicyi portugalskiej na zasłonę od niazdu. Admirał Berkeley został mianowany najwyższym dowodzącą morskiej potęgi narodu port. pod iego rozkazami są wszystkie warsztaty okrętowe i arsenały. Lord Wellington i poseł Stewart mianowani są członkami Regencyi. G. Cravfurd miał być aresztowany za bitwę d. 24 w której stracił pół tysiąca rycerstwa ang, szczególniej za to, iż wdał się w rozprawę niemając na to rozkazow od naczelnego wodza—Romana z 20 t. wyciągnął z Olivenza dla wsparcia korpusu Balestaros i wstrzymania M. Mortier ciągnącego z Andaluzyi do Tagu. Wodz Portugalski Balazar zgromadził 20 t milicyi w Tra los Montes i nad Minho—Powszechnie rozumieją iż te woyska wyciągną linią obronną od Guarda przez Abrantes na zasłonięcie Lizbony. Wnoszą iż tam ostatecznie Lord Wellington stanie dla wstrzymania postępu francuzow. Niedawno z portow naszych wyprowadzona wielka flotta kupiecka poniosła w tamte strony 6 t. żołnierza. Woyska nasze w powszechności są zdrowe i dobrze utrzymywane. Jednak wielu z przyczyny marszow nagłych i nadzwyczajnych upałów życiem przypłaciło, lub do szpitalu w Abrantes poszło. Portugalczykowie nieznają podobnych przypadkow. Oni są przyzwyczajeni do klimatu i swego sposobu życia.

Okręty hiszpańskie w Cadix dotąd stojące, prawie wszystkie oddaliły się z tego portu. Algesiras od dział 14, Asia od dział 64, zawinęły do portow naszych; Glorioso, Justo, Paulo, Neptun, i Ameryka, noszące po dział 74, stały w Minorce. Fulgenso, Lorenzo, od dział 74, Princip i S. Anna od dział 112 popłynęły do Ha-

vanah w Ameryce; S. Elmo i Montanez od dział 50 jeszcze stojące w Cadix, odebrały rozkaz płynąć do Minorki i Ameryki. Admirał Keat i kapitan Cockburn zarządzają obroną portu, i wielkie już fortyfikacje założone. Junta najwyższa hiszp. w Cadix, ogłosiła odezwę przez Castannos oddającą najwyższą komendę wojsk hiszp. w Katalonii Xciu Orleans jeszcze pod datą 1810 marca 11. Dnia 7 maja odpowiedział Xże na to pismo w następujących wyrazach „Za pozwoleniem Teścia moiego składam dowództwo wojska Sycylijskiego, które mnie powierzył pod opieką Królewicza następcy tronu. Z wdzięcznością przyjmuję uczynioną do mnie odezwę—Traktat między Portugallią a Algerem zawarty, nie jest tak uciążliwy dla pierwszej, jak głoszone. Płaci ona Dejowi tylko 60000 talerów, a otrzymuje wyzwolenie z niewoli 600 portugalczyków i pokoy dwuletni. W Lizbonie aresztowano, iak listy donoszą trzy osoby pierwszej dostojności—Od niejakiego czasu zaczęła się porządna wymiana ięncow wzajemnych między hiszpanami a francuzami; następuje ona w Nawarze. Z obu stron teraz w bitwach daje się wzajemny pardon.

PARYZ d. 7 września. (z Franc, Monitora:) Dzień 15sty września rocznica urodzin Napoleona uroczystie był święcony w Madrycie. Sto wystrzałow ogłosiło ludowi imieniny bohatera. Król Józef Napoleon dawał audyencye wszystkim władzom. Poseł fr: Laforet i minister spraw zagranicznych Campo Alange sprawili wielkie biaski. Miasto całe było oświecone, teatra otwarte, i ognie sztuczne, Xże Abrantes w Ledesma podobnie obchodził ulubione hiszpanom widowisko hecow; walczyły dzikie woły z brytannami, i jeźdźcami grottem zbroy nemi i innemi zwyczajnymi sposobami—G. Fournier zbiera pod Tours 12 szwadronow jazdy: d. 14 poprowadzi ją do Hiszpanii.

Dzienniki wczorajsze zapowiedziały że skończył się d. 21 sierpnia w Erebro wybor Królewicza następcy tronu szwedzkiego; niewspomniały iednak o Xciu Pontecorvo. Publicyste pod artykulem ze Sztokolmu tak o tym doniosł. Wybor szczęśliwy ustalił los Szwecyi. Seymujących głosy połączyły się z życzeniem narodu. Powołały do tronu Xcia znakomitego z przymiotow cywilnych i talentow wojskowych. Natychmiast po wyborze, JP. Cronland z Erebro został gońcem wysłany do potężnej stolicy. Dziennik państwa ogłosiwszy wiadomość o przejeździe przez Hamburg Grafów Merner i Rosen do Paryża przyłączył rys geograficzny państwa szwedzkiego, w którym położył ludności pół trzecia miliona iak jest teraz. Sztokolm zawiera 96280 mieszkańcow. Dnia 4 przybiegł goniec gabinetowy Cronland z Erebro wyprawiony.

Pisma tutejsze publiczne zachowały milczenie o znakomitym wypadku czekając aż Monitor wytłumaczy się. Dziś ta gazeta ogłasza propozycją króla szwedzkiego do Stanow, i wybor iednomyślny Xcia Pontecorvo. Graf Rosen, który oddał Imperatorowi list Króla szwedzkiego względem wyboru Xcia Pontecorvo, ma ztąd wyiechać z własnoręczną odpowiedzią naszego monarchy z okoliczności wyboru następcy tronu. Graf Merner, który oznaymił Xciu

Pontecorvo o tym wyborze; wkrótce razem ztąd wyieżdża do Szwecyi.

Handel bardzo ściśniony. Dnia 5, przed palacem sprawiedliwość, na rynku, publicznie, u pręgiarza, widziano poborcę celnego Bidard, namiestnika celnego Chevatier, kanoniera sierżanta Berenger skazanych przez sąd departamentu Sekwany za wpuszczenie okrętu byłego w Anglii i wprowadzenie towarow zakazanych do portu fr—W Bordeaux uratowano ieden okręt amerykański kupiecki ścigany przez anglikow. Szukając ratunku, osiadł na piasku, anglicy już byli opanowali. Celnicy rzucają się do wody i przymuszają nieprzyjaciół do ucieczki—Imperatorowa Józefa z wod Sabaudzkich wyieżdża do Medyolanu chcąc widzieć się z synem swoim Vice-królem włoskim—Wiść o powrocie byłego ministra policyi Fouché do Paryża niepotwierdzała się; przyjeżdża do Francyi iedynie w celu zebrania rodziny w Lyonie i przeniesienia się na mieszkanie pod Florencyą.

R Z Y M d. 29 sierpnia. (z Frank, Alton, Ham:) Zawieszona, lecz nie zaniechana wyprawa do Sycylii, nieprzestała zajmować uwagi publiczności. Nie tylko w portach królestwa neap, ale i po wszystkich przystaniach królestwa włoskiego, budować się będą statki płaskie dla nadgrodenia straty pod Amantea poniesionej. Vice-król sam obieżdża brzegi państwa swojego. Joachim Napoleon nayakuratniej wypłaca żołd zgromadzonemu nad brzegiem żołnierzowi. Co miesiąc Neapolitańska kasa wysyła do obozu milion dukatow srebrnych. Dla odparcia nieprzyjaciół Kapitan Arment wyprzewodził z Wenecyi iedną dywizyą flotylli włoskiej i krąży na morzu adryatyckim. Jeżeli spotka Anglikow zapewne przyydzie do bitwy. W Tryeście żadna szkoda nienastąpiła po ostatnim bombardowaniu anglikow. Chcieli oni racami spalić okręty w porcie stojące; lecz żadna nietrafiła. M. Marmont Xże Raguzy obieżdża brzegi morskie Illiryi. Mieszkańcy Tyrolu południowego do Włoch przyłączonego wezwani zostali do podania swoich rachunkow o kapitały prowincyi pożyczone. Procenta ze skarbu publicznego włoskiego mają być im zapłacone. Bieg papierow austriackich w prowincyach odstąpionych ustal zupełnie.

Niemniejsze usiłowania czynią Anglicy w Sycylii. Na całym brzegu przeciwko Katalonii sypią szance; i iak wieść niesie miny podsadzają. Lecz niepodobna uzbroić wszystkich brzegow obszernej wyspy. Znajdują się miejsca otwarte i przystępne. Głoszą że wszyscy mieszkańcy tej wyspy wezwani są do broni w tej powszechnej sprawie. Liczna eskadra krąży w cieśninie. Codziennie zachodzą potyczki między flotyllami. Admirał Cotton z flotłą szeregową przed Tulonem krąży pilnując obrótow eskadry w tym porcie stojącej.

HAMBURG d. września. (Z Hambur: Ber) Wojska westfalskie w Niemczech północnych stojące wyciągają do Cassel, gdzie zgromadzą się na popisy do wielkiego obozu. Na ich miejsce przyyda regimenta francuzkie; korpusy fr: wzięły taraz inny kierunek; wymiają już miasto Cassel. Sztab główny przyszedł do Han-

noweru. W Eysenach zdarzył się smutny przypadek. Gdy z Gotha wozy z amunicją tamte dy ciągnęły, ieden od iskry dobytey z bruku uderzeniem gwałtownym koła zapalony rozstrzaskał się i zapalił dwa inne wozy, z kąd wszczął się wielki pożar, w którym wiele domów i ludzi zginęło. Dnia 6 przyszła kompania artylerji fr: z Heidelberga do Bambergi, z kąd w dalszą drogę wyruszyła. Przez Auszburg przechodzą znaczne transporta artylerji zdobytey w przeszley wojnie a dotąd w Passau złożoney. Mówią że brzeg wyższej Elby aż do Wittenberg lub Torgau przez francuzow będzie osadzony dla zatamowania handlu towarami osadawemi—Graf Gottorp po przyjeździe królowey do Altenburga d. 8 nagle wyjechał: w Berlinie konie tylko odmienił, i prędko jadał się do Kolberga. Królowa powraca do Carlsruhe. Szwedzi zaś assistujący powracają do oyczyzny— Z Drezna piszą że wiadomość o wyborze Xcia Pontecorwo sprawiła u tego dworu i u ludu miłe wrażenie. Ten Xiążę w czasie dowodztwa woysk saskich w przeszley wojnie przez swoje przymioty i dobroć zyskał powszechny szacunek i miłość—JPLarochefoucauld niedawno sprawujący urząd posła fr: w Hollandyi, ma pojechać w charakterze Ambassadorsa do Stambułu.

W Sztokolmie pokazało się wiele portretow Xcia Pontecorwo. Stany seymujące póty w Erebro zostaną aż przyydzie odpowiedz Xcia Pontecorwo. Wtenczas wybrana będzie deputacya na przyięcie Królewicza, i Monarcha stany zgromadzone rozwiąże. Dnia 14 przejechał tedy Graf Rosenpowracający z Paryża do Sztokolmu. Xze Pontecorwo przyiół godność iemu ofiarowaną, i iak powiadaią w ciągu dwóch tygodni przedsięwzemie podróż do Szwecyi— Z Colberga przychodzi wiadomość, iż tam pokazali się anglicy, w zamiarze zabrania 15 statkow pruskich, lecz straż tego narodu odparła nieprzyiaciół.

Pisma nasze pomieszcily pod artykułem z Paryża krótką biografią Posła duńskiego Dreyer, który d. 29 sierpnia tam zakończył bieg życia cnotliwego. Dowiódł on oczemiście że talenta, pilność i gorliwość zwyciężają urodzenie i przesady swiata. Urodzony z familii kupieckiey poświęcił się nauce prawa. Odbył podróż do Francyi i Anglii. W Londynie dał poznać swoje talenta posłowi duńskiemu Bothmer. Gońcem od tego wyprawiony do sławnego ministra spraw zagranicznych Bernstorff, opowiedział interessa polityczne z taką dokładnością i taką rozwagą, że natychmiast umieszczony został w departamencie spraw zagranicznych. Posłany do Warszawy z tajemnym zleceniem szczęśliwie spełnił posługę. Potym był sekretarzem legacyi w S Peterzburgu i należał do szczęśliwie zakonczoney negocyacyi o zamianę xięstwa holsztynskiego na oldenburskie. Późniey sprawował urząd ministra w Warszawie i lubo był w trudnych czasach utrzymał honor własny i narodu. Naznaczony posłem, nadzwyczajnym do Londynu potrafił usprawiedliwić zbroyną obojętność Danii, i utrzymać nietykalne interessa narodu. Przez lat 12 ciągle z honorem reprezentował dwor Koppenhagski. Posłany do

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskiej — W

Madrytu ożywił dawne lecz sprawiedliwe pretensye Danii i zyskał Porto Rico: późnieysze okoliczności zerwały ten układ. On z brabią Bernstorff należał do liczby tych, którzy przewidzieli skutki rewolucyi. Posłując w Paryżu potrafił przed dyrektoryatem utrzymać swój honor i dać opiekę przesładowanym. Za Konsulatu Napoleona oddał się do Barcelloony. Nakoniec powrócił do Paryża i ciągle tam sprawował interessa dworu swojego aż do śmierci. Niezostawił żadnych bogactw, ani zgromadzał.

WARSZAWA d. 22 wrzesnia D 28 lipca w Dreznie Król wydał wyrok urządzający administracyą żywności dla woyska Xstwa naszego podczas pokoju. Dyrekcyą żywności pod władzą ministra wojny dostarczać będzie dla woyska żywność furaz i opał. Produkta przez seym uchwalone będą funduszem, a jeżeliby ten niewystarczał, Minister wojny wcześniej poda rachunek potrzeby. Do administracyi Król mianuje dyrektora Minister mianuje szefa korespondencyi, 3 szefow rachuby, kassiera, 6 pisarzow 1 klasy i 6 pisarzow 2giey klasy. Dyrektor mianuje, piekarzow i innych posługaczow: w dywizyi będzie 4 inspektorow, 60 dozorcow magazynowych 1 kl: 60 2giey kl: i 60 3giey kl: oraz 50 brygad piekarzow po 4ch w każdej. Dyrektor ich mianuje w etapach, do twierdz i garnizonow, całą administracyą zawiaduje, ministrowi zdaie sprawę.

Z WILNA 15 wrzesnia t. m: iako w dniu uroczystey pamiątki Koronacyi N a y i a ś n i e y s z e g o C e s a r z a A L E X A N D R A I. wszystkie członki Uniwersytetu Wileńskiego i stadenci, Główne duchowne Seminaryum, oraz nauczyciele Gymnazium Wileńskiego ze swemi uczniami, z rana o godzinie 10 znajdowali się w kościele Akademickim S. Jana na mszy i Te Deum. Po południu zaś o o godzinie 4 Uniwersytet miał publiczne posiedzenie w przytomności licznie zgromadzonych gości, które zagańł Rektor wymienieniem dobrodzieystw panującego M o n a r c h y dla Uniwersytetu i edukacyi publiczney; mówił daley o wpływie nauk na cywilizacyą narodow, dowodząc, że potrzeby gruntowney cywilizacyi wyciągają, aby w kraiu wszystkie nauki i umiejętności były szczerze zachęcane i doskonalone; aby początkowa w szkołach publicznych instrukcyja nie była przywiązana do iednego tylko rodzaju wiadomości, ale powinna cwiczyć wszystkie siły umysłowe, azatém oboznawać młodź z czystymi i porządnymi obrazami wielu umiejętności i nauk. Skończył na odezwie do młodzi zastanawiając ją nad oycowską pieczę M o n a r c h y o ich dobro, nad obowiązkami powinney dla Niego czci, posłuszeństwa, i wdzięczności, dając im rady i przestrogi potrzebne i do pożytkowania z nauk, i do okazania tych pożytkow w życiu moralném i przykładném. Czytał potym JP. Saunders Professor sztycharstwa i literatury sztuk pięknych uczoną rozprawę, w której mówiąc o wpływie i użyteczności sztuk nayśladowczych iako to skulptury, malarstwa i sztycharstwa, okazał szczególniey ich ważność w polityce, moralności, handlu i co do przyiemności życia.

Drukarni Kuryera Litt:

DODATEK

W skutek remissy sądu gll: lit: wilen: 2go depar: w roku 1805 marca 27 dnia nastaley, po zapadłych dekretych dylatorynych w sądzie ziem: wilen: mianowicie w roku 1806. u nowembra 22 dnia przeznaczającego wszystkich debitorow i kredytorow ku przyoznaczeniu do rozprawy pynypalney awizowane tożykrotne gazetowe, że się dopiero w sądzie ziem: wilen: agituje sprawa staro: Josiela Eliaszowicza serwitora h. d. polk: z kredytorami na satysfakcyą kłórych posługnią debita przez różne osoby w różnych guberniach mieszkaące, zawinione lubo debitorowie przed tenże sąd zostali cytowani przez wydane zapozwy, i wielu z nich skondemnowało się, wszakże gdyby posledniey niewymawia i się niewiadomością tożącego się procedera i polanych pozwoy, przez ninieyszą edyktałną cytacyą na kadencyą teraz w Wilnie sądzącą się przyzwaną przed sąd ziem: wilen: wedle dowodu inskrypcyi, zapadły h. dekretow oczewistych w sądzie grodzkim wileń: w WIPP wie Franciszek Aramowicz rotmistrz nowogrodz: były plenipotent zeszłego Biskupa Xcia Masalskiego o czer: złt: 6 czyli złt: 120, Jozef debitor a Tadeusz sędzia do okazania majątku Edmadowi o złt: 115 Justyn Alexandrowicz o 13 biczek zyla Bynarowicz lub jego successorowie o złt: 152 Olzanski successor zeszłego Dydyńskiego stolnika za kartą w R 1730 8brz 52 datną wzięto w sklepie towarow za złt: 533 o z sądzeli z procentem Sowgin lub jego successorowie o tyńsow 40 czyli złt: 48 JW. Mustafa Generał Major, Jakub półkownik aktorowie Józef rotmistrz plenipotent Biano wscy o sądzenie należności z powodu kaucyi i konwkcyi w sądach grodz: kowien: i wilen: ultimarnie otrzymaney wynikiem Elias Amurat oraz dalsi Kryczyńscy i successorowie Marthy Key zynkiego o złt: 830 Biliński ekonom Niemieński lub jego successorowie o czer: złt: 15 Bieńkunski successor zeszłego Ignacego Bieńkunskiego struczazego oszmani: o sumnę dekretem grodz: wilen: 1796 roku zapadły u rekogostkowana; Alojzy Borysowicz lub jego successorowie o złt: 77 Felix Blocki o czer: 16 i złt: 13 Ignacy Barzeczewski lub jego successorowie o złt: 84 Wictor Grottoft o sumnę dekretem grodz: wilen: rekogostkowana Jerzy Gros o złt: 206 Jan Gotchiewski o złt: 156 Jan Dąbrowski o złt: 101 Michał Daniszewski o złt: 88 za dekretem grodz: wilen: Jakub Bołaj Dzieci i debitor, a Marcin Dzidziul possesor kondycyi Wołochowicz, w lidkim pojeleżący o złt: 1000 za dekretem grodz: wilen: i o użyciu z grantow tradycyą zaietych: Ounfry Davgiatto chorąży był: w. polk: o złt: 46 gr: 15 Jgnacy Dnieczye były komisarz cywilno woyskowy i rott pttu: lidz: o złt: 56 Anna Lutostañska o złt: 144 Hubarewicz successor zeszłego Kostrowskiego o uznanie obrachniku tak co do pretensyi do zeszłego Kostrowskiego iako też do samego Hubarewicza od Josiela Eliaszewicza stosowanych; Xawery Debitor a Tadeusz utrzymujący fundusz Heyniewscy o sumnę złt: 225 JW. Kazimierz Hornowski były Stownik onisatyński i teraz podkomorzy wilen: o rozrachunek wzajemny udzielnie z dekretu taxatosko exlywizorskiego Daniela Hertea kupca i obywatela wileńskiego; successorowie zeszłego Xiędza Chomińskiego Biskupa Elewzyu: o złt: 104 gr: 6 nadalszych debitorach oraz iakoto JW. Walezym Wołozackim Biskupie Tomaszalskim o złt: 72 gr: 28 tudzież Józef Pjanicki Major w. lit: o złt: 35 gr: 19 starosta Romanowicz o złt: 536 gr: 1 Podbipięto wie o złt: 71 gr: 3 porucznik Blumma o złt: 5 gr: 6 Fryderyk Wigner o złt: 4 star. Jankiel Abramowicz o złt: 44 i Elias Chackielowicz i Samuel Morduchowicz o złt: 359 gr: 25 Benjamin Ickowicz o złt: 12 gr: pol. Róża z Wimbrow Maciejowa Wlamowiczowa z dokłaem opiekunoy i potomstwa, Alam rotmistrz Borzomyj poruc: kowien: Jakub i Antoni rott: wilkom

oraz Michał Wędziagelski rott: kowien: w stopniu wszystkich wyrażonych Wlamowiczow za plenipencyą czy za przelewem czyniący o do tateczną oblikwidacyą z wybranych pieniędzy z kancelaryi grodz: wilen: z krotki kabalney, z folwarku Cywiliszek i dalszych funduszow; oraz Kuczewski chor wilkom Michał Sokolowski rott: o oblikwidowanie się z należności za pięcioletnią dzierżawę folwarku Cywiliszek Franciszek Wiszajewski Stolnik bras: o złt: 2500 Leonard Wiszajewski Regent grodz: kowien o czer: złt: 45 Władysław Waliszewski o złt: 300 za kartą oraz rejestrem i dekretem grodz: wilen: Tadeusz Woroniec o czer: złt: 10 Ferdynand regent Ignacy Regentowicz z dokłaem matki i dalszego rodzeństwa Wołodkowie successorowie zeszłego Kazimierza Wołodki regenta grodz: wilen: o zupełną oblikwidacyą z lokowanych summ w kancelaryi, o złożenie dowodow na opłacone pieniądze od debitorow w skutek dekretu grodz: wilen: a nayszczogulniey o wyswiczenie ile lokowano summ ile z tych konu opłacono i wile jeszcze zostało się w ręku zeszłego regenta Wołodki; Jan Zarzecki lub jego successorowie o złt: 205 successor wie zeszłego Adama Zajączkowskiego o czer: złt: 85; Zdanowski lub jego successorowie o złt: 2721 Stanisław Zdzitowiecki poruc: J. K. Mości lub jego successorowie o złt: 845 za kartami i bez karty o złt: 9 z dekretu G. W—Dugi Zdzitowiecki ekonon były Dibaicki o złt: 80 za kartą lub o złożenie kwitacyi—Paweł Józef Chlasowicz lub jego successorowie o tyńsow 190 czyli złotych 212 gr: 20—Joachim Chreptowicz szam. I. K. M. so o złt: 500—Tubilewicz regent i adwokat kowien: o zwrot papierow wedle rejestru dostarczonych, o odpowiedz za niewolne skrobinowanie się z urodz. Woronowiczami o czer: złt: 35 za kartą, o generalne oblikwidowanie się a szczogulnie partycypanych na expensa pieniędzy—Tampiński o 76 gr: 20—Franciszek brat i dalsi successorowie Starkowiczowie o złt: 400 dekretem exlywizor, zeszłego pttu: Towiańskiego Horodniczego wilen: sądzone—Karo Towiański starosta Intur successor zeszłego pttu: Towiańskiego oflorod: wilen: o złt: 404 gr: 25 dekretem exlywizor, dla Josiela Eliaszewicza sądzone—Adam Lugaylo regent grodz: wilen: o złt: 538 gr: 15—Jan Jawoysz o złt: 83 za dekretem grodz: wilen:—Jan Antoni Jankiewicz o złt: 40 za dekretem grodz: wilen:—Jankiewicz były intendent komory wierzbołow lub jego successorowie o czer: złt: 33 czyli złt: 660 za kartą i dekretem grodz: kowien:—Maciej Innatowicz były pisarz komory Wierzbołow lub jego successorowie o złt: 18 za kartą—Jozef Juraha były regent grodz: wilen: o złt: 1659 gr: 29 czer: 10 za dekretem oczewistym grodz: wilen:—Józef Iowicz były pisarz trybunalski lub jego successorowie o złt: 651 za kartą—Czereyski o zwrot karty Józefowicza i dekretu grodz: kowien: z tymże Józefowiczem zapadłego stosownie do rewersu synowcom Josiela Eliaszowicza wydanego, o oblikwidowanie się z należności towarami i różnie zawinionych—Lugaylo lub jego successorowie o złożenie kwitow na opłaconą należność i zupełne oblikwidowanie się—Lapurewicz o złt: 266 za kartą i z dekretu grodz: wilen: Andzey Lyko lub jego successorowie o złt: 257 za kartą i z dekretu grodz: wilen:—Michał Łukaszewicz kapitan byłych woysk lit: i successorowie jego o złt: 500 za kartą i z dekretu grodz: wilen: ultimarnie zapadłego—Dominik Milkiewicz lub jego successorowie o złt: 212 za listem assygnacyinym i z dekretu grodz: wilen:—Bogusław Mizgir były superintendo lit: partycy ruskiej lub jego lukcesor oraz Franciszek Krzywkowski były kaznaczezy nowogrodz. utrzymujący fundusz Mizgirow folwark Bobryszki w poie trockim leżący o złt: 60 za kartą—Ewa pierwiey Mittelonowa strażnikowa kowien: o złt: 402 za kartą przez samą wydaną i za kartą przez ze-

szłego iey męża strażnika Midletona o złt. 394 osobno o złt. 615 i rubli 15 z dalszych dowodow wedle procederow w grodach kowień; i wileń wiedzionych—Michał Mikosza o złt 120 za kartą i z dekretu grodz wileń—Michałowski lub iego successor. o złt. 475 gr. 15.— Niezabitowski podkomorzy nowogr. o złt 119 gr 15 za kartą przez Wojnę na konto Niezabitowskiego wziętą—Józef Niewierowicz Łowczy ptu zawiley. o złt. 250 za kartą i z dekretu grodz kowień—Szymon Szegzdowicz lub iego successor. o złt. 406 za kartami i z dekretu grodz wileń—Brygida Stankiewiczowa a później w zamężciu Chołchowska o złt. 600 za kartą i z dekretu grodz. kowień—Ignacy Prezydent ziem Rosień. i Antoni sędzia grodz Sylwystrowiczowie successor. zeszytych Ierzego Łowczego wileń; i Xiędza Wawrzyńca kanonika Wch Sylwestrowiczow o złt. 968—Józef Felkierzamb chorąży I. K. Mości o złt. 151. za kartą i dekretem grodz. wileń—Jan Pakosz pisarz grodz: smoleń. lub iego successr. o złt. 715 gr. 15 za kartą i dekretem grodzkim wileń—Successorowie zesłego Antoniego Połonskiego regent grodz. kowień o złt. 140 za kartą i dekretem grodz. wileń successorowie zesłego Tadeusza Pokłonskiego adwokata subsell. kowień z dokładem opiekunow a mianowicie brata rodzonego o złt. 731 gr 15 za kartami z referencyą do listu Tabilewicza o oblikwidowanie się za stawanie w grodzie kowień—Józef Piliwski regent nowogr. o złt. 576 gr. 7 i pół za kartą i dekretem grodzkim wileń—Successor: Podhoreckich z dokładem opiekunow czyli osoby pod jakim kolwiek pre-textem Podhoreckich majątek dzierżący a mianowicie Ignacy Tur Stolnik brasław i star: Notkowicz o złt. 8610 z dekretu grodz: wileń: ultimar—Adam Podhorski lub iego successor: o czer złt 8 i złt. 7 czyli złt: 167 za kartą—Surgont komor ptu kowień względem star: Matzeńskiego a sama pierwicy Paszkiewiczowa czesznikowa a teraz Surgontowa jako aktorka majątku pierwszego męża o oblikwidowanie się z sumay 1106 złt: z dekretu kowień—Jan Proniewicz plenipotent Graffow Tyszkiewiczow o złt. 24—Karol prezydent grodz upitski Jan chorąży i dalsi Brunoffowie successor. zesłego Pióry starosty Rumszysk: o złt 166 za assygnacyą przez Zamoyskiego okazaną Franciszkowi Pawnu emu Bielawski emu wedle świadectwa na teyże assygnacyi umieszczonego—Successorowie zesłego Ciechanowicza o złt: 67 za kartą i dekretem grodz. wileń—Ozartoszewski lub iego successor. o czer. złt. 4 i złt. 6 czyli złt. 86 za kartą i dekretem grodz. kowień Konstanty i Maryanna z Czyżow Czerwikowie rot wilkom druga siostra z Czyżow Zauska z dokładem potomstwa successorowie zesłego Józefa Czyża strażnikowicza Wilkomier. o złt 1485 gr 15 za dekretem grodz. wileń—Mateusz Jan Kuczewski lub iego successorow o złt. 390 gr 22 i pół za kartami i dekretem grodz wileń—Kotar-ski lub iego successor. o złt 140 za kartą—Stanisław Kuczyński pułkownik Stanisław Woyczyński rot ptu wileń Wincenty Kuczyński Ludwik Budny i Laniewski o złt 96 za kartą później Stanisławowi Woyczyńskiemu przelaną i od tegoż nazad zwrótem przewlekwowaną a podstępnie przez Wincentego Kuczyńskiego bez rewersu wziętą i dekretem grodz wileń o złożenie kwitacyi o oblikwidacyą i o udzielne pretensye niemniej o przyświadczenia pod przysięgą na realności byłey karty.—Józef Korff lub iego successor. o złt 80 za kartą i bez karty osobno o złt 40—Michał Romanowicz lub iego successorowie o złt 40—Angiela matka iey syn i dalsze potomstwo Raczyńscy z dokładem opiekunow successor zesłego Ignacego Raczyńskiego chor. woysk litt. o złt. 76 gr 15 za kartą i dekretem grodz wileń—Michał Rosadowski lub iego successor o złt 76 gr 15 za kartą i dekretem grodz wileń—JW. Graff Morykoni pisarz litt. i orderow wielu kawaler Józef Koneza chor. były. woj. poll. i dalsi opiekunowie majątku zesłego Franciszka Reutta regen. wilkom. niemniej successor. o złt 1999 gr 15 dekretami grodz wileń sądzone, niemniej Jacewicz o komportacyą listow od zesłego Reutta pisanych i wyznanie względem chęci optacenia tey należności—Dominik Ablamowicz o zupełne oblikwidowanie się i odebranie z kassy satysfakcyi—Skorupatcy o zupełne oblikwidowanie się i odebranie z massy satysfakcyi—Teressa Janiszewska z dokładem potomstwa i opiekunow o złch 88 za kartą przez zesłego iey męża Mikołaja Janiszewskiego wydaną i za dekretem grodz

wileń—Kotowski lub iego successorowie o czer. złt 6 czyli złt 120—Kazimierz Zienkowicz komornik Xięstwa żmuydz. lub iego successorowie o czer złt 65 i złt 100. za kartami i dekretami grodz. kowień niestannym i dalszemi—Dominik tylko w odpowiedzi posiadać się mogącego majątku a Ignacy Rott sam debitor Semplinscy o summy 1 mo we złocie o złt 1800 ado o czer złt. 114 i koszernego wina autat iden 3tio o złt. 102 4to złch 80 i o dlsze należności rachunkami handlowemi dowieść się mające—Józef Kolosowski szam był dwo poll o czer złt 50 za wexlem—Paweł Rubrecht piwowar o nie spełnienie kontraktu przyjęty służy, o dezolacyą domu i naczyn browarnych niemniej dalszych rzeczy, tudzież o wiele innych pretensyi—Bazyli Kochowski pułkownik w. Rossyi. lub iego successor. o czer 50 i złt 223—JW. Stanisław Snarski Marszałek Guber. połocki lub iego successor o summy, iedną o czer złt 76 za listem, 2gą za wexlem o czer złt 136 i złt 2172 oraz dalsze należności z rachunkow i dekretow—Rafał Skiratt lub iego successor. o rubli 95 za wexlem kupcowi ryskiemu Szczyderowi lub ukazielowi wydanym a do rąk Josiela Elaszowicza doszłym—Franciszek Muczyński sędzia depar. 2go sądu gik. Guber grodz o rozpoznanie onego pretensyi a nieszlusznay uchilenia; Jan Szpyrko lub iego successorowie o złt 176 i złt 288 za kartami i dekretem oraz o dalsze należności—Adam Narbutt Stolnik lidzki i Franciszek Opem szam lub iego successor oraz Moyżesz Beniaminowicz obyw lidzki i Habik o różne za dekretami i kartami należności o oblikwidowanie się z takowych należnościow, o peny kontrawencyjne, dekretom i dalsze szczegoty. Antoni Odyniec straż wilkom o podniesienie dekretow ewocatoie mimo przeznaczony ieden sąd w innym subsellium zyskanych o pokaranie za ewocacyą i oblikwidacyą z pretensyow, o akta inkwizycyi kalkulacyi i weryfikacyi z possessyi tradycyney o zwrot teyże possessyi oraz o dalsze pretensye. JW. Józef G. był w. poll Tadeusz były sędzia ziem miński, Melchior Wołodkowiczowie i dalsi lub ich successorowie o zapłatę rozmaitych zawinien i summ za inskrypcyami dekretami i dalszemi dowodami należnych i o inne pretensye. Star Josel Eysramowicz o czer złt 130 za tuzema cerogiafami i okosztu na iego proceder z Krzywoblockim Idzone, Stanisław Orłowski adwokat sądu Gik. litt. wileń 20go depar do oblikwidacyi wzajemney. JXX. Felix Siwinski prałat proboszcz terazniejszy, Kazimierz Sobieszczański były kościoła S. Piotra na Antokolu proboszcz i wszyscy kanonicy regular: o złt: 952 gr: 10 za woz kuty z rekwizytami i dalszemi rzeczami czer: złt: 6 za beczek piwnych naymniej 50 po rublu sztuka złt: 355. gr. 10 i o dalsze pretensye. JW. Marszałek Czyż o zapłaceniu długu za Czyża strażnikowicza dekretami rekognoskowanego jako posiadający dobra po onym. Darewski o obrachunek za piwo brane i sądenie za też piwo wypadający należności. JW. Barbara Graffini Borzostowska Starościna Puń: JJPP. Felicjan Rutkowski, Zyliński, Makowski, iey służy, o nakazanie wykonać Jurumentu Rutkowskiemu względem niedostarczenia pszenicy wedle kontraktu, dekretem grodz: wileń sądzonego o wyznanie siugom zawiadującym takową pszenic pod przysięgą, wiele tey pszenicy do składow dostarczono było, i wiele tego składu, oraz komu na konto kontraktu wydano, a mianowicie czy beczek 70 urodz: Xiędzu Bohuszowi Prałatowi kanonikowi wileń: dano. WJX. Xiędz Antoni Kruszewski kanonik wileń: o oblikwidowanie się o należytość dekretem grodz: wileń: złt: 1795 sądzoną. Wincenty Szafranowicz obyw: Antokolski o sądenie za zawod z powodu Intercyzy z star: Judelem Josielowiczem synem Zał: względem nabycia Gieywiszcek uczynionej, nastaly. Tarantowicz lub iego sucesor: o złt: poll 1768 gr: 10 za pięciu kartami należności dekretem troc rekognoskowanych obzał: Pacom star: kowień: ferowanym odesłanych do samego Tarantowicza. JJXX. Trynitazze prowincyi litt: a szczegulnie Ignacy Grabowski ex prowincyał, Leyka Minister klasztoru Antokol: i Celestyn prokurator spraw tego zakonu, o nakazanie złożyć Dokumenta X. Grabowskiemu wedle nastaley z nim ugody wydane, i drugie później przez X. Celestyna na summe z procentu, od procentu, a

stormowane od załł: wymuszone, a potem kapitanowi wojskowemu na większy ucisk tegoż załł: przekazane, zwrótu z tey okazji wydatków różnych w gotowym groszu przelewcy czer: złł: 11 i na exekucye extra ordynaryjne z przesładowaniem nawet osobistym łożonych, o pokaranie za użycie w różnych sposobach przemocy nad prawa szczególny niechęci stanowi żadnemu nie przyzwolitey, i za przebor procentow, o generalne oblikwidowanie się, i o skasowanie tego dokumentu podstępnie zyskanego. Michał Makowski o czer: złł: 46 i złł: 14 za dwoma kartami jedną w roku 1788 aug: 25 a drugą w tymże roku 8bra 25 wydanemi i dekretem grodz: wileń. Koncewaska sekretarzowa był: dworu polł: i pisarzowa magistratu wileń: z odkładem iey synow i dalszego potomstwa, oraz opiekunow successorow zeszłego Koncewskiego o pokaranie za niewolne i arbitralne wdarcie się do kamienicy na zaułku rudnickim pod nrem 108 w Wilnie leżącej i odbieranie co rocznie po czer: złł: 20' za kontraktem niby rocznie tylko wydanym, a na aktoś tey kamienicy po tenczas star: Moyżesza Leybowicza niewiadomo z iakiego względu narzuconym, o zwrót takowych wybranych pieniędzy o skasowanie i zniszczenie nastalych gdziekolwiek z tey okoliczności tranzaktow. Grunert obywatel wileń o zwrót cerograffu załł urodz: Szymkowskiemu wydanego, a iuż opłaconego i zakwieowanego, niewiadomo iakim traffem do rąk obzał Grunertta dostalego. Tadeusz Rotkiewicz lub iego successorowie o złł: 80. za kartą i dekretem grodz: wileń. Justyn Mikulicz B. S. G. wilkom i dalsi iego bracia lub successorowie zeszłego Wincentego Mikulicza adwokata sądu Głł. litt; Kazimierz Koryzna Czesznikowicz wilkom: Ignacy Downarowicz starosta o zasądzenie należey summy za dokumentem obzał: Koryzny w roku 1798 na złł: 960 wydanym, i dekretem w roku 1799 7bra 23 8bra 4 ultimar: do czer: złł: 40 z których zesły Wincenty Mikulicz za mającą się odbyć sprawę z Graffami Potockimi czer: złł: 15 sobie przeznaczył; do sprawy jednak nie stawał: obzałny zaś Downarowicz będąc w domu Josiela Eliaszewicza oświadczył się resztę opłacić o papiery Koryzny upominając się, które zostały przesłane przez star: Zelika Jochielowicza obzałł Downarowiczowi, iakowe papiery gwałtownie zostały przez obzałł: Downarowicza o lebrane szatym o konportacją takowych papierow, gdzieby się one znalazły pod przysięgą, o pokaranie obzałł: Downarowicza za gwałt uczyniony, o odpowiedź przez successorow zeszłego Mikulicza za zawód krzywdzący w sprawach i straty z tąd poniesione. JW. Michał Ważyński starosta Kier: o pokaranie za podstępny i w rzeczy ukończony rozwinięty proceder ewokacyiny, penami ewokacyinemi i dalszemi, o podniesienie dekretow w ziemioszmią: uzyskanych i tradycyi za onemi w kamienicy załłcego na Łukiszkach sytuowanej, o nadgodzenie wsszelkich szkod wedle podać się mającego rejestru. Jakub Wardziukiewicz Rott: był w. poll. o sądzenie czer: złł: 12. JW. Graffinia Platerowa staro: Subocka, o oblikwidowanie się z iey pretenssyy, i o uwolnienie kamienicy z pod tradycyi. Michał Bieliński chor: p. wileń o satysfakcyą onemu winną, i zupełne z nim oblikwidowanie się. Ludwik Bulewski Puł: b. w. polłch o sądzenie szkod strat aktem inkwizycyi werifikacyi obiętych, za dezolacją b. owaru, powodem tradycyi spełnionej na onym, iako też z powodu szkod przez Rubrechta poczynionych o uwolnienie z pod tradycyi. JW. Antoni Landański był prezy: grodzki rosień a dopióro prezydentt sądu głł. litt: wileń: zgo depart: o zupełne oblikwidowanie się i odebranie z massy satysfakcyi. JW. Wincenty Hlebiński Józeffowicz konssy: stanu starosta merecki kawa: orderu, (i: oraz WW. Wazgirdowie i Czereyski tylo do przyswiadczenia pisanych i wydawanych wexlow.) o sądzenie summy za wexlami do 6000 rubli srebr: o podniesienie onego pretensyw, i o okazanie funduszow tegoż Józeffowicza. JW. Ann. z xiazatt

Radziwiłłow Mo towską kaszt: la: Racion: z dokładem opiekunow matką, Michałem Przezdzieckim staro: miń: synem, Tomaszem Reyzerem prezydentem R. M. W. iako nabywcą pałacu, Dominikiem Lackim szam: b. d. p. iako ewiktorem obłgu na czer: złł: 200 od zeszłego Przezdzieckiego wydanego, niemniej Xawerym Lapuskim i Józeffem Adamowskim Rottm byłemi sługami zeszłego Przezdzieckiego; w ostatku Andrzejem Ołędzkim rott: i Sędzią ieneralnym plenipotentem Przezdzieckich, o sądzenie summ przez zeszłego Dominika Przezdzieckiego starosty mińgo i iego plenipotentow, w imieniu skarbu załł: za obligami, wexlami, kartami, regestrami i różnego tytułu dokumentami zawinionych, o utwierdzenie dekretow uzyskanych w ziem: wileń: nad ultimarnych, o rozciągnięcie tradycyi na wsszelkich dobrach w różnych guberniach będących, i pałacu W. Reyzerowi wyprzedanym. Stefan Sokolnik komor: wileń: o sądzenie za kartami czer: złł: 15 i złł: 54. Alexander Safarewicz chor: b. w. p. i star: Notka oraz sama Dawidowiczowie o podniesienie onychże pretensyi napastnych i od onych załł: uwolnienia. Star Josiel Meierowicz o złł: 200 i o czer: złł: 10 nadto za trunki i inne szczegóły do czer: 500: Star Moyżesz Leybowicz rabin wilkomier i Moyżesz Leyzerowicz o czer: złł: 1862 za cerograffami i dekretem grodz wileń oraz za dalszemi cerogra: do czer: 10000 i o dalsze pretensye. Star Ginta Samuelowna Wigdorowna Josielowa Eliaszewiczowa o złożenie rachunku opłaconych przez siebie ziem: długow i nato dowodow oraz do zupełnego oblikwidowania się. Star: Szmuyło Josielowicz guber: o pokaranie za niewolnie przewidzoną mimo dalszych kredytorow ogólnie wedle remmissy departamentowey konwkcyi, o zwrót teyże posseasyi tradycyiny, o oblikwidacyą wzajemną, o pokaranie za podstępny sposob, którym uludził W. Gryffina i od niego wymogł na 7000 złłch tranzaktt opierający się na kropce kahalaej, tudzież o podstępne wdanie się z fałszywym memoriałem do policyi i uzyskanie władzy wykonawczej, o przyczynienie gwałtu o wypędzenie mieszkańcow z kamienicy własney załłcego o uciążenie rozmaitemi exekucyami. Z successorami i opiekunami zeszłego Felixa Kukiela plenipot: i adwokata o niedopełnienie skutkow zawartej assekuracyi w doprowadzeniu sprawy zewszatkiemi kredytorami i debitorami, o powrót wziętych pieniędzy wedle rewersow, o różne szkody z promocyi powierzonego interessu i niepilność w dopuszczeniu wielu kondemnatt i całej tey pretensyi na pozostałym majątku zeszłego Kukiela o parcia, o powrót pozostałych papierow i o zaprzysiężenie na niemieniu dalszych. JW. Graf Potocki podkom: Koronny Józeff Piotrowski i Jasiński terazniejszy Vice Mar: pttu wileń: plenipotenci Jan Potochowski archiwista, o skutki konwencyi zawartej w roku 1802 marca 18 dnia na sędzie grodz: wileń: przyznanej na opłacenie należności od zeszłego Xcia Massalskiego biskupa wileń: dla załł: 76,931 gr: 14 wynoszącej, o sądzenie summy należney z powodu niedopełnienia warunkow teyże assekuracyi, o szkody straty i lokacyą summy iaka się okaże na wsszelkich dobrach przez Grafa Potockiego po biskupie Massalskim posiadanych. Adam Swołyński lub iego successor: o zasądzenie summy za kartą w roku 1768 ianuar: 16 dnia Eliaszowi Hirszowiczowi oycowi załł: wydaną o T. bitych 140 o prócentt i expens prawny. Leon Borowski i Hichlawenowie kupcy Ryscy possesorowie z dekretu exdywizor. majątności Podbirza w pttcie Lupits; położone sianożęci morgow 7 prętow 149 wydzieloney tymże dekretem exdywizor: za summę złł: 999 gr: 18 o zwrót onych z użytkami niewolnie wybranemi. Marcin Borowski o sądzenie summy złł: 1600 za wexlem przez dekrett grodz: wileń: sędzonej Ignacy Borowski i iego successorowie o sądzenie summy dekretem grodz: wileń: zaiętey. Józeff Gzowski podczaszy o przebor procentow, o lichwę, o kassatę iego pretensyi, o skomportowanie wsszelkich pism pod przysięgą i assygnacyi de kropki kahal-

ney, i osadzenie zwrótu przebranej summy. Z Starozemni kahalami i całym kahałem wileń: amianowicie z zarządca-cami depiéro krobła kahalna o obliwianca względem summy 40000 zł: poll na francie kahalney wileń: sąd oney dla Josiela Eliaszewicza, i sądzienia summy tyle, wiele się z obliwiancy polażę należący. Z Kniaziem Prokopowem Wasilewiczem Muszczewskim za wexlem 1776 roku maja 15 dnia o rubli srebrnych 3000. Z Lwanem Glebowem Kniaziem za wexlem w roku 1787 febr: 25 na sumę 600 czer. Z Alexieiem Musieruzynem za dwoma wexlami w jedney dacie 1773 maja 1 i na sumę 460 czer: osadzenie tych summ w części darowany dla kommissyi szpitalney, a resztę wszystką do masy na rzecz funduszu kredytorzkiego. WW. Pęczkowscy nabywcy majątności Jezna i. t. d. o zapłacenie długu pacowskiego wedle przyjętych na siebie obowiązkow, deportowania długow tegoż Paca, i sądzienia summy dla Josiela Eliaszewicza na rzecz funduszu kredytor: i oparcia tey summy na majątności Jezna i. t. d. Star Nosel Symelowicz i successorowie brata zeszłego Jzaka possessorowie i Aktorowie miasteczka Jle zwanego, o sumę za wexlem iasekuracyami czer: zł: 10000 na dworkach z gruntami sianozęciami w miasteczku Jli zajętych przez dwor Jiski oparcia teyże summy na wszelkim majątku tegoż Nosela a mianowicie na takich dworkach i brata jego Jzaka. Kuczewski były Prezydent ziem wilkom lub jego successor: Antoni były Marszałek trocki Józef Mar: wilkom Łappowie o sumę 305 czer: gwaltami przemocą zabraną od Jzaka Eliasza, Benimiana Moyżeszowicza do odmiany talerow na złoto o zabranie tych pieniędzy o narzucenie cerografu Kiwela Faktora, o sądzienie tey summy, przyjęcia cerografu narzuconego, o wezwanie do świadectwa przytomnego officiana Mączynskiego Józef Hermenelogild i siona Scypionowie ch r W. Prusk. o wymozenie karty od Josiela na kilka dziesiąt rubli za wypisanie kategorii dekretu w sprawie z JW. Potockim i niedopełnienia obowiązku na się przyjętego o zły przewod prawa o podniesienie konwikcyi o zwrót karty i gotowych pieniędzy danych. Successorowie Szyski o sumę 2000 t. bitych ut dekret: ziem: wileń. Pakosz maior lub jego successor: o 10 czer: za kartą. Grobicki Officyant JW. Tyzanhauza Starosty Possol: o należność za dekretem ultimari: w roku 1791 w Kownie otrzymanym. Z successor. Abrahama Berkowicza który głosiwszy się bankróttem zerknął do miasta Brodu o czer: 1000. Josiel Iszender o skutki dekretu oczewistego grodz: wileń: i o sumę tymże dekretem sądzoną. Wólf Iszowicz, który tradycyą przez Jozieła natenczas pisarza grodz: wileń: wyeksekwowaną nie wolnie przefymarczył niemając dotąd plenipotencyi, Moyżesz i Dawid obywatele olkiny o sądzienie summy za różnemi cerografami i kartami do czer zł: 600 i oparcia takowych summ na dworze Olkienickim powodem sekwestracyi ich majątkow, lub wyswiecenia przez kogo te majątki zajęte zostały. Star: Zawel Peysachowicz kupiec i gośdy i Szymel Wólfowicz mianujący się pleń: żydow Jurborskich, o podniesienie tradycyi w domu Josiela Eliaszewicza izby mączny inrtraty znaczną czyniącey, o okazanie dowodow na takową pretensyą i tradycyą, o zwrót wybranej inrtraty o ukaranie zwały przewod prawa. Fontani rada miasta oraz cały magistrat o skutki dekretu a mianowicie ostatecznego grodz: wileń i o zwrót summy należney. Udz elnie z magistratem Miasta Wilna o zapłacenie summy 30,000 zł:cb za rozebranie chory na 100 krow hollander: dwu piątrowey na Łukiszkach położoney, w niedostarczeniu przez miasto drew dla wojska konsystuiącego, która obróconą została na Zenlarki i opłac przywłaszczony niewolnie na tych Łukiszkach. Star: Wólf Leybowicz do usprawnienia się w interesie z Josielem Eliaszewiczem do okazania wszelkich a wszelkich papierow służących Josielowi Eliaszewiczowi, które są zlokowane, w celu wyiasnienia rzeczy Religiczney.

Wedle ukazu Jego Imperatorskiej Mości samowładnego całą Rossyą etc Urodzonym Stanisławowi Antoniemu Umińskiemu iszam: b. d. poll: i Piotrowi Bogórskiemu b. assesorowi sądu gll grodzkiego tylko do przyjęcia aresztu pozw przed sąd taxatorsko exdywi: w majątku Dorohiczynie wpcie kobryń agitować się mający z instancyi ur: Jakuba Bogorskiego, wyniesiony mieniąc oto: iż obzał: Umiński wybywając prawem wieczności zał Dellatorowi części dóbr Dorohiczyńskich awkcyą ogólną od wszystkich długow zastrzegł, i Brygida z Ciechanowiczow Szyszkowa starościna Smolen i Michał Hempel dyrektor Tomożny Ciechanowickiey zapczwali zał: idra: przed sąd wspomniany exdywizorski i zapłacenia summy 20000 zł: sposobem iakoby zastawy dobra dorohiczyńskie obarczaiącey oraz kalkulacyi za lat kilkadziesiąt zapretendowali, przeto zał delator: szukając swego bezpieczeństwa przy odwołaniu się do prawa wieczystego sobie obzał: Umińskiego wydanego, i do dekretu sądu gll grodzien exdywizyą majątku po zeszłym Kaszlanie Kurzenieckim prznaczaiącego poziwa obzał. nadewszystko obzał. Bogórskiego był assessora do przyjęcia i approbaty aresztu na sumę 7000 czer zł: przez niego obzał: Umińskiemu winney, a obzał: Umińskiego szambelana do zatapienia zał: idra w całym procederze przez urdz: Szyszkową i Hempela uformowanym, oraz do zwrótu wszelkich expensow z tad ponieść się mogących do uznania wolney inkwicyi w każdym czasie do sumy 7000 czer: zł: u obzał: Piotra Bogórskiego będącey z użyciem pomocy władzy wykowawczyey. Pisanz wolną poprawną roku 1810 zbra 5 dnia.

3 Jakób Liboschitz Medycyny Dektor odwołując się do oświadczenia w Gazecie Kuryera Litt: w Ru 1808 pod Nm/ 45 uczynionego o zginione i ztrzymane blankiety, wexle, karty, Cerografy różnym Żydom do swych interessow używanym przez oświadczaiącego się powierzane; iż za onemi iak zadnemu z Żydow dłużnym nigdy nie był i nie jest; tak ktoby z pomienionych do tego mógł mieć pretensyą aby się do WJPana Grabowskiego Adwokata subschow Wileń: zgłosił. Gdy jednak w skutek takowego oświadczenia, żaden się z pretensyą aż do tego czasu ani do Aktora ani do Hempotenta nie jawił się a wiadomość dochodzi że podobne Cerografy karty i wexle po wielu Żydowskich ręku znajdując się obwieszczą zatym Oświadczaiący się powtórnie że każdy Pretensor z podobnemi inskrypcyami lub iakakolwiek mający pretensyą dla wyswiecenia należności oney ma się jawić do WJPana Jozefa Houwalta B: Prezydenta Grodz: Wileń: od oświadczaiącego się uproszonego i umocowanego a to w przeciągu Miesiący trzech: inaczey iak samoświadczaiący się tak Successorowego do długu żadnego znać się nie będą, a u kogo by się później pokazały takowe inskrypcye za nieważne na zawsze będą miane. W powyższym oświadczeniu oznaymiłem iż kiedy iaką tylko komu inskrypcyą wydałem świadek wiary godny byłby powinien a ja dwa razy podpisany teraz zaś oznaymuję i ogłaszam iż żadney inskrypcyi nikomu niewydałem gdzie ja i żona moja nie jesteśmy podpisani, lecz iesli się iakie inne znajdą, mają się zgłaszać w przeciągu wyż opisanym do W. Prezydenta Houwalta gdzie mający sprawiedliwą pretensyą satysfakcyą odbiorą.

Jakub Liboschitz.

		Cena targowa			
Odd		18 września	do d. 25 tegoż	Rub	Ko
Korniszy Buzka	Zyła sytowego	-	-	6	-
	Pszeniczy	-	-	15	-
	Jeczniema	-	-	6	5
	Owsa	-	-	5	-
	Gochu	-	-	4	5
	Faska Masła	-	-	4	6
	Asygancya 100 Rubli	-	-	25	-
Dukat	-	-	3	15	

Norwegii, przeciw tej sprawie, której bronić jedyną tylko narodu mojego siłą, uwaga ta, skłania mię do poddania się konieczności.

Osobiste widoki nigdy mnie nie obłąkały. Dowiedę tego, złożeniem w ręce ludu tej korony, którą mi dał. Wolę zbawić *Norwega*, aniżeli nad nią panować.

Lecz, nim się rozłączę z tym ludem, z którym najświętsze łączą mię ogniwa, chcę zapewnić ich szczęście. Przyłączam tu zasadę zjednoczenia się ze Szwecją, Konstytucją i inne warunki, które dla *Norwegii* zapewnić pragnę. Zwołam Sejm i oznajmię o tém Narodowi. Okażę mu wszystkie niebezpieczeństwa, na które się naraża przez dzielny, lecz nadaremny opór. Jeśli on zezwoli, zrzekę się natychmiast, jeżeli zaś odmówi, nie oddzielę losu mojego od jego losu. Lecz przed zwołaniem Sejmu potrzebne jest ustanowienie dwóch artykułów:

1. Zeby zasady połączenia się były przez Szwecję przyjęte, pod gwarancją czterech Mocarstw, których Kommissarze tu się znajdują.

2. Zeby obrady Sejmowe były wolne i dojrzałe, i aby na ten koniec sześciomiesięczny rozeym był ułożony.

Wiem, iż korzyści, które z rozeymu wyniknąć mogą, wyciągają ofiar z mojej strony. Ofiary te są wyrażone w projekcie rozeymowym, który tu przyłączam; Kommissarze Mocarstw Sprzymierzonych nalegali o to, aby woyska Szwedzkie do twierdz weszły; lecz nie mogłem na to zezwolić, gdyż Konstytucya, na którą przysiągłem, ręce mi związała; wręście znam z gruntu charakter narodu mojego, któryby nie ścierpiał tego, aby woyska Szwedzkie bez oporu miały przeyść granice; musiałbym więc przynieść klęski woyny obcey, nad okropności domowey. Jednakże polegam na mądrości W. K. M.; spodziewając się, że raczysz przyłożyć się do środków uniknienia woyny, czego i ja pragnę, któraby uczyniła ułożone zjednoczenie niepodobnym; a sprowadziłaby wielkie nieszczęścia, równie na Szwedzki, jako i *Norwesk* naród, nad którym chcesz panować; a którego niczem nie potrafisz tyle pozyskać, jako przez sposoby łagodne, jakimi są podniesienie blokady, o którą proszę, co będzie uważano za dobrodzieystwo wspaniałości i miłości dla tego ludu ze strony waszey W. K. M.

Bolesny jest mój stan; lecz miłość moja dla *Norwegii* przyzwycięża moję bolesć.

Jeżeli przyjmiesz W. K. M. rozeym, oraz zasadę i warunki połączenia, obowiązuję się na słowo, użyć mojego wpływu, aby naród *Norwesk* skłonić do przyjęcia tego połączenia, jako jedynego sposobu wybawienia, który mu pozostał.

Zaszczyć mnie W. K. M. swoją ufnością: podchlebiam sobie, że zasługuję na nią: podpisuję z prawdziwą życzliwością &c. *Chrystyan Fryderyk.*

(z *Gaz. Petersb. le Consrv.*)

W Ł O C H Y.

Dnia 15go sierpnia, Król Neapolitański, na polu marsowem, odbywał rewia 10,000 woyska: w czasie której Adjutant *Gogillet*, z lewego na prawe skrzydło przejeżdżając, ciężko został raniony, sztemflem, przez żołnierza jednego, w pośpiechu nabijania, z rury niewyjętym.

— Angielski Konsul jeneralny, *Fagan*, który dnia 16go sierpnia, do *Neapolu* był przybył, do *Sycylii* wyjechał, dla sprowadzenia ztamtąd familii swojej.

— Podług listów z *Palerm*, pod dniem 16 sierpnia, donosi *Dziennik Paryski*, Angliacy zdawali się robić przygotowanie do opuszczenia *Sycylii*, i już sprzedali drzewo, z postawionych przez siebie, w 1810 roku baraków. (z *Gaz. Oestr. Beob.*)

Turyn, dnia 23go sierpnia.

Przeszły soboty ukończony został popis tutejszego woyskowego zasobu. Składa się on z podoficerów

i żołnierzy (rodowitych *Piemontczyków*), którzy, francuzką opuściwszy służbę, do oycyzny swęj powrócili. K. J. zdolnych do służby w teyże randze, jaką u *Francuzów* mieli, przyjmować rozkazał; inwalidóm zaś, tym tylko, którzy przez konskrypcyą do służby *Francuzkiej* pociągnięni byli, stosowną przeznaczył pensyą.

— Urzędowy artykuł w gazecie *Turyński*, pod dniem 27 umieszczony, uwiadamia, iż C. J. *Anstryacki*, na dowód przyjazni swęj dla Króla *Sardyński*, rozkazał, te powiaty *Sabaudzkie*, które jeszcze przez jego zwycięzkie oddziały osadzone były, woyskóm swoim opuścić. Nowina ta, wielką napełniła radością wszystkich *Piemontczyków*, którzy oddawna *Sabaudczyków* za swoich braci uważają. Król do objęcia tych krajów Kommissarzem mianował *Hrabiego Galeani d' Agliano*, który razem władze Administracyjne i rozmaite korpusy woyska má tam urządzić.

— Król *Sardyński* *Hrabiego Castel Alfor*, który przed kilkunastą laty był jego Posłem przy dworze *Pruskim*, na nowo na tenże urząd mianował.

(z *Gaz. Oestr. Beob.*)

Parma, dnia 19go sierpnia.

Dzień imienin Cesarzowey *Jmci, Maryi Ludwiki*, był tu uroczyscie obchodzony. Dnia 24go wieczorem dany był wielki otwarty bal. Dnia 25go uroczysté *Te Deum*, a wieczorem miasto oświeconé było. *Hr. Magawly Cevati* dawał obiad na 50 osób.

Wenecya, dnia 24go sierpnia.

Jeneralny Konsul *Neapolitański*, wszystkich kupców uwiadomił, że Król jego ze wszystkimi Mocarstwami i narodami w pokoju żyć postanowił; benderóm wszystkich Mocarstw do portów Królestwa wolné nawijanie oświadcza, dla wszystkich oraz poddanych Państw przyjacielskich należne względy gościnności zapewnoné mieć chce. (z *Gaz. Oestr. Beob.*)

Bononia, dnia 25go sierpnia.

W dniach 20 i 21, dwa bataliony regimentu *Bianchi*, około 1,900 ludzi wynoszące, które około 4 miesięcy w *Toskanii* bawily, a teraz zmienioné przez 3ci batalion regimentu węgierskiego *Vacquant*, do *Parmy* weszły, zkąd w dalszy marsz do *Węgier* się udały. Regiment *Koburski*, który w *Rubicone* garnizon trzymał, zmieniony jest przez *Węgierski* regiment *Hessen-Homburg* i do *Morawii* idzie. Ostatni był w *Ferrarze*, i zmieniony został przez *Węgierski* regiment *Dawidowicha*.

— Dnia 21go t. m. *Neapolitański* Jeneral *Filangieri*, z *Paryża* tędy do *Neapolu* przejeżdżał.

(z *Gaz. Oestr. Beob.*)

B E L G I U M

z *Bruxelli* 6go września.

Zebrane dotąd w *Belgium* Angielskie woyska, łącznie z dwóma półkami gwardyi i legiami Niemieckimi, wynoszą 16,000 ludzi. Z temi połączy się 15,000 *Hannowerczyków*, których kilka oddziałów już tu przybyło, i 12,000 ludzi gwardyi narodowey *Hollenderskiej*, tak, że cała siła zbroyna w *Belgium* wynosić będzie w ogule 43,000 ludzi. (z *Gaz. Berlin.*)

S Z W A Y C A R Y A

z *Bazylei*, dnia 2go września.

Kanton *Ury* przyjął także nową konstytucyą. *Zurych*, *Szafhausen* i *Bazylea*, przyjęły ją wprowadzić, jednakże pod tym warunkiem, że ich terytorjum nienaruszone zostanie.

— Kanton *Zurych* má wystawić 8 kompaniy, dla panującego *Xiązęcia Niderlandów*.

— Przybywa teraz do *Szwajcaryi* wielu *Anglików*, między innymi *Lord Beresford* i Jenerałowie *Wallis* i *Simpson*.

— W *Hunindze* znajdują się teraz 3 regimenta, które za powróceniem jeńców, 200 Oficerów nadto mają, a tych oddalić potrzeba będzie.

— *Francuzcy* urzędniocy granicznicy i celni, którzy

już 11 miesięcy płaty nie pobierali, mają być teraz pewnie opłaceni. Jeżeli się toż samo uczyni dla wojska, większy spokójności spodziewać się należy.

— Lord Castlereagh, podług doniesienia gazety *Lauzańskiej*, jadąc przez *Szwajcaryę*, dnia 5go września z południa, z małżonką swoją przez *Genewę* do *Lauzanny* przybył; gdzie kilka się tylko minut zatrzymawszy, puścił się w podróż do *Wiednia*. Rząd natychmiast posłał dla niego straż honorową i Deputacyą z dwóch Radców Stanu na jego powitanie.

(z *Gaz. Austr. Beob.*)

Dnia 5go, t. m. zmodyfikowany akt związkowy przez wielką radę Kantonu *Berneńskiego* większością głosów przyjęty został. Podług ostatnich wiadomości toż samo uczyniły Stany *Zurychskie*, *Freyburskie*, *Lucerneńskie* i *Glaryskie*. W *Belinzie* iakoby wielka rada zebrać się nie mogła, dla nieukontentowania z projektu stosunków tego kantonu.

— Dnia 29go sierpnia zgromadzenie kantonu *Schwiz* projekt związkowy odrzuciło, i nadto postanowiło z kantonem *Ury* i *Unterwaldem* odnowić przymierze 1515 roku, dalszym zaś Stanom na słusznych warunkach proponować zawarcie nowego przymierza, poczem prawa swoje i przywileje terytoryalne, pretensye i dowody o winną im indemnizacyą pieniężną, co już na Sejm wnieśli, powtórzyć mają.

— *Szwajcaryę* będzie, zapewne, ważnym przedmiotem obrad Kongressu *Wiedeńskiego*: gdyż przez położenie swoje jeograficzne względem *Francyi*, dla bezpieczeństwa *Niemiec*, nie może być z obojętnością uważaną. (z *Gaz. Berlín. Sperr.*)

N I E M C Y.

Od brzegów *Menu* dnia 5go września.

Król *Wirtemberski* uda się także do *Wiednia*. Minister *Stein* na Kongres do *Wiednia* wyjechał — Królestwo *Jchmość* do *Nimphenburga* przybyli. — Wolne miasto *Frankfurt* ma na przyszłość utrzymywać 10 kompanii po 120 ludzi regularnego żołnierza. (*Hamburg*, iak mówią 800 ludzi piechoty i 100 jazdy.)

— Cesarzowa *Marya Ludwika*, 1go września *Aix* opuści i do *Wiednia* powróci. (z *Gaz. Berlín. Sperr.*)

— Podług listów prywatnych, Cesarzowa *Jejmość* *Rossyjska* na 11 lub 12 września do *Monachium* iest spodziewana.

— Podług urzędowych rachunków, *Saksonia*, przez różne klęski wojenne, od 1go stycznia 1813, do 18go stycznia 1814go, 50 milionów talarów, czyli 90 milionów złch r. straty poniosła: długi komunalne w tym okresie czasu do 60 milionów złch r. urosnąć mogły.

— Gazeta powszechna *Niemiecka* (*Alg. Zeit.*) z *Hamburga*, pod dniem 3 września, donosi: mówią, iż Senatowi naszemu od wysokiey strony oświadczone podziwienie: iż *Hamburg*, który tyle dawniey patriotyizmu okazał, teraz obywatelską swoją gwardyą rozwiązał, i siłę zbroyną tak bardzo zmniejszył. Na skutek takowey insynuacyi, gwardya miejska na nowo przywrócona została, i każdy mieszkaniec od 18go do 45go roku życia, do służby iest obowiązany.

— Dnia 1go września *Xiążę Weymarski* do swojej rezydencyi powrócił: dokąd także i *Hr. Platów*, dnia 2go przybył.

— Dnia 8go września *Królewic Wirtemberski* w podróż do *Wiednia* ze *Studgardu* wyjechał. Dniem wprzódy miał audyencyą u Króla w *Ludwigsburgu* Minister Stanu, *Hr. Münster*.

— *W. Xiążę Badeński* ku końcowi września do *Wiednia* wyiedzie: ekwipaże iego już wyszły w tę drogę.

— Drugi Batalion lekkiey piechoty *Bawarskiey*, który od dnia 24 czerwca w *Ottweiler* i okolicach

tamtéyszych kwaterował, dnia 1go września do *Caselu* wyruszył. (z *Gaz. Austr. Beob.*)

OGŁOSZENIE PRYWATNE.

1 W fabrykach żelaznych, należących do *Mikołaja Demidowa*, w Gubernii *Permskiey* położonych, wyrabia się żelazo różney miary i gatunku: sztabowe, pojazdowe, czworogranné, ośmiogranné, okrągłe, szynowe, szerokie, rżnięte czyli goździové, arkuszone, czyli w blachach, i kotłowe, czyli browarne pod nazwiskiem *Starysobel* i pod stęplem *CCMO* znaione, a powszechnie w dobroci poczytywane za daleko lepsze, nie tylko od tego, które z *Rossyjskich*, ale i *Szwedzkich* fabryk wychodzi. Z tegoż żelaza wytapia się i ciągnie stál, robią się kosy sztejermaskim nie ustępujące, (o czém uwiadomiono było przez *Gazetę Poczty Północney*, Nro 23 roku terażnieyszego,) wszelkie roboty tej fabryki z czugonu lane mają zaletę pierszeństwa.

W tychże fabrykach i w *Kijowie*, pomieniony *Demidów*, zaprowadził robienie kotłów browarnych zé swego żelaza: przez majstrów z własnychże ludzi; kotły te, dla wybornego gatunku żelaza, codo trwałości, zgóła nie ustępują miedzianym, i tę jeszcze mają zawyższosc, że w nich wódka się nie przypala. Ze względu zaś na zdrowie ludzkie, nie takiego, coby mu szkodzić miało, kotły żelazne w sobie nie mają; Wielka nawet różnica w wyłożeniu kosztu: równey bowiem wielkości, kocioł miedziany waży 38 pudów, a kosztuje 2,000; żelazny zaś ledwie 500 rubli.

Wielu też utrzymujących wielkie zakłady gorzelne w *Wielkiey Rossyi*, zaczęli kupować i kontraktować kotły i żelazo browarne w fabrykach pomienionego *Demidowa*. Tę tak pożyteczną dla kraju przysługę, chce on wprowadzić do *Malorossyi* i na *Ukrainę*, gdzie również znaczna jest liczba zakładów gorzelnych, i dla tego przez niniejsze do *JPP.* właścicieli takowych zakładów czyni odezwę: azaliby, z lepszym dla siebie, nie chcieli w gorzelniach swoich używać kotłów żelaznych, z *Demidowskiego* żelaza.

Obok takowego uwiadomienia, uprasza się: iżby każdy, życzący kupić, albo, zamówić zrobienie wspomnianych naczyń z demidowskiego żelaza, raczył się udawać: osobiście lub przez listy, w *Peterzbürgu* i *Moskwie* do kantorów w domach *Demidowa*, w *Kijowie* zaś od Oficjalisty *Sorokina*, zawiadującego tąz sprzedażą, a mieszkającego w domu obywatela *Grozdowskiego*, gdzie znajdą dostateczną informacyą o cenie i warunkach.

Chcąc nadto *Demidów* przyłożyć się do powszechnego pożytku oświadcza: iż, jeżeliby kto życzył mieć ludzi wyuczonych robienia żelaza browarnego, może z włóścian swoich, (nie młodszych nad lat dwadzieścia,) posłać prosto do jego fabryk, udając się do Kantoru *niżne-tygielskiego*; a w *Kijowie* oddawać wyżey pomienionemu oficjaliście *Sorokinowi*, z warunkiem, iż żywnosc, odzienie i wszelkie opatrzenie, załatwione będzie kosztem tego, czyy iest człowiek przysłany lub oddany na wyczerzenie się, nie zaś kosztem *Demidowa*. Za samę naukę żadney się nie wymaga zapłaty: i żaden sekret tej sztuki przed uczącymi się tajony nie będzie.

2. Czytając w dodatku *Kuryera Lit.*: o przedaiący się schedzie *JW. Grabowskiego Koniu*: *Lit.*: z *Exdywizyi Tryskiey*, niżej piszący się oświadcza, iż z teyże *Exdywizyi Tryskiey*, mając podobnie włóścian 2 gruntowych, kilka dusz pewnych do pozyskania ptasądzonych, i sześć włok lasu dobrego, nietykanego, życzy to wybydź. Połączenie sched, może być powabem do kupna. W *Miednikach* mil 4 od *Wilna* 7bra 10 d. 1814.

Józef Grabowski Podkomorzyc Wileń:

Z początkiem nadchodzącego miesiąca *Pazdziernika*, odnawia się *Prenumerata Kwartałowa*, na *Gazetę Kuryera Litewskiego*, dla odbierających na miéyscu w *Wilnie*, i kosztuję złotych 15; a przyjmując się w miéyscu zwyoząyném odbierania *Gazety*.

ozwała się drukować — *Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów*
DODATEK